Vuoden 2027 eduskuntavaalien valmistelevat toimenpiteet

Kaupunginhallitus 28.09.2026 § 358

Valmistelija Hallintojohtaja Ben Weizmann

Oikeusministeriö on 16.9.2026 päivätyllä kirjeellään ohjeistanut kuntia vuoden 2027 eduskuntavaalien valmistavista toimenpiteistä. Kirje on oheisaineistona.

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 18.4.2027. Ennakkoäänestys järjestetään kotimaassa 7.–13.4.2027 ja ulkomailla 7.–10.4.2027. Eduskuntavaaleissa noudatetaan vaalilakia

Kunnan keskusvaalilautakunta vastaa eduskuntavaaleissa ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestelyistä, vaaleista tiedottamisesta kunnassa, ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisesta sekä vaalipäivän alustavan ääntenlaskennan tietojen välittämisestä vaalitietojärjestelmään. Vaalitoimitsijat ja vaalitoimikunnat huolehtivat ennakkoäänestyksen toimittamisesta. Vaalilautakunnat vastaavat vaalipäivän äänestyksestä ja vaalipäivän äänten alustavasta laskennasta.

Kunnanhallitus päättää vaalilain 9 §:n mukaisesti kaupungin yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä niiden aukiolopäivistä ja päivittäisistä aukioloajoista. Kunnanhallitus määrää myös jokaiselle äänestysalueelle vaalipäivän äänestyspaikan. Päätökset on tehtävä hyvissä ajoin, jotta äänestyspaikkoja koskevat tiedot voidaan merkitä vaalitietojärjestelmään viimeistään 29.1.2027. Äänestyspaikkojen määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon kaupungin äänioikeutettujen sekä kaupungissa asioivien muiden kuntien äänioikeutettujen määrä, alueellinen kattavuus, saavutettavuus, esteettömyys, turvallisuus, vaalisalaisuuden turvaaminen, tarkoituksenmukaiset tilat, riittävä henkilöstö ja varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin. Äänestyspaikkojen sijoittamisessa on lisäksi huolehdittava siitä, että tilat ovat käyttötarkoitukseltaan mahdollisimman puolueettomia. Oikeusministeriö suosittelee, ettei nykyistä äänestysalueiden määrää vähennetä ilman pakottavaa tarvetta.

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee huolehtia siitä, että yleisten ennakkoäänestyspaikkojen nimet, käyntiosoitteet, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat sekä vaalipäivän äänestyspaikkojen nimet ja käyntiosoitteet merkitään vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmään. Keskusvaalilautakunnan on samalla tarkistettava ja kuitattava järjestelmään omat yhteystietonsa, mukaan lukien vaaliluetteloiden toimitusosoite. Tietojen oikeellisuudesta vastaa keskusvaalilautakunta.

Kaupunginhallituksen tulee myöhemmin asettaa vuoden 2027 eduskuntavaaleja varten vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat.

Jäsenten ja varajäsenten nimeämisessä on otettava huomioon vaalilaissa säädetyt kelpoisuusvaatimukset sekä velvollisuus edustaa mahdollisuuksien mukaan edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolueita.

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on kouluttaa, opastaa ja neuvoa kaupungin muita vaaliviranomaisia. Oikeusministeriö avaa kunnille suomen- ja ruotsinkielisen verkkokoulutuskokonaisuuden helmikuussa 2027 ja järjestää lisäksi Teams-vaaliklinikoita. Ministeriön verkkokoulutusta sekä vaali- ja vaalitietojärjestelmäohjeita voidaan hyödyntää kaupungin omassa koulutuksessa.

Oikeusministeriö maksaa kaupungille eduskuntavaalien järjestämisestä vaalilain mukaisen kertakorvauksen. Korvauksen määrä vahvistetaan myöhemmin sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt vuoden 2027 valtion talousarvion.

Vuoden 2027 eduskuntavaalien järjestäminen edellyttää kaupungilta erityisesti seuraavia valmistelutoimia:

- yleisten ennakkoäänestyspaikkojen, niiden aukiolopäivien ja aukioloaikojen valmistelu kaupunginhallituksen päätettäväksi
- vaalipäivän äänestyspaikkojen valmistelu kaupunginhallituksen päätettäväksi
- mahdollisten tilasopimusten ja vaalijärjestelyihin liittyvien hankintojen tekeminen
- vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien jäsenten ja varajäsenten nimeämisen valmistelu
- äänestyspaikkojen saavutettavuuden, esteettömyyden, turvallisuuden ja varautumisjärjestelyjen tarkistaminen
- riittävän vaalihenkilöstön rekrytointi ja kouluttaminen
- vaalitietojärjestelmän käyttäjien vahvan tunnistautumisen varmistaminen
- äänestyspaikka- ja yhteystietojen tallentaminen vaalitietojärjestelmään määräajassa
- vaalimateriaalien, vaalileimasinten, vaaliuurnien ja äänestyskoppien tarpeen tarkistaminen
- vaaleja ja äänestyspaikkoja koskevan tiedottamisen suunnittelu suomeksi ja ruotsiksi.

Kaupunginvaltuusto on 13.4.2026 § 17 päättänyt äänestysaluejaon muuttamisesta siten, että Jokilaakson äänestysalue muutetaan Piispanmäen äänestysalueeksi ja tarkoituksena on, että äänestyspaikkana toimisi jatkossa Piispanmäen koulu. Halkokarin koulu on purettu ja näin ollen Halkokarin äänestysalueen varsinaisen äänestyspäivän äänestyspaikka tulee muuttumaan. Muilta osin niin ennakkoäänestyspaikat kuin varsinaisen äänestyspäivän äänestyspaikat tulisivat säilymään ennallaan.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi oikeusministeriön 16.9.2026 päivätyn kirjeen vuoden 2027 eduskuntavaalien valmistavista toimenpiteistä.

2. saattaa kirjeen kaupungin keskusvaalilautakunnan tietoon ja huomioon otettavaksi vaalien valmistelussa.

3. todeta, että yleiset ennakkoäänestyspaikat, niiden aukiolopäivät ja aukioloajat sekä vaalipäivän äänestyspaikat valmistellaan erikseen kaupunginhallituksen päätettäviksi siten, että tiedot voidaan merkitä vaalitietojärjestelmään viimeistään 29.1.2027.

4. edellyttää, että keskusvaalilautakunta ja muut valmistelusta vastaavat kaupungin toimijat käynnistävät vuoden 2027 eduskuntavaalien käytännön järjestelyt oikeusministeriön kirjeessä esitettyjen määräaikojen ja ohjeiden mukaisesti.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.

Keskusvaalilautakunta 06.10.2026 § 8
103/00.00.00.01/2026

Puheenjohtaja Keskusvaalilautakunta päättää

1 merkitä tiedoksi oikeusministeriön 16.9.2026 päivätyn kirjeen vuoden 2027 eduskuntavaalien valmistavista toimenpiteistä.

2 käynnistää vuoden 2027 eduskuntavaalien käytännön järjestelyt oikeusministeriön kirjeessä esitettyjen määräaikojen ja ohjeiden mukaisesti.

Päätös Keskusvaalilautakunta hyväksyi päätösesityksen.